

IV P 13/21

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 30 listopada 2021 roku

Sąd Rejonowy w Toruniu IV Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie następującym:

Przewodniczący Sędzia Andrzej Kurzych

Protokolant starszy sekretarz sądowy Anna Czerniawska

po rozpoznaniu w dniu 30 listopada 2021 roku w Toruniu na rozprawie

sprawy z powództwa **D. K.**

przeciwko Komendzie Wojewódzkiej Policji w B. i Skarbowi Państwa - Komendantowi Wojewódzkiemu Policji w B.

o odsetki

I. zasądza od pozwanego Skarbu Państwa – Komendanta Wojewódzkiego Policji w B. na rzecz powoda D. K. kwotę 2.274,18 zł (dwa tysiące dwieście siedemdziesiąt cztery złote osiemnaście groszy) tytułem odsetek za opóźnienie w wypłacie ekwiwalentu za urlop wraz z odsetkami ustawowymi za opóźnienie od dnia 16 kwietnia 2021 r. do dnia zapłaty,

II. nadaje wyrokowi w punkcie I. rygor natychmiastowej wykonalności do kwoty 7.466,20 zł (siedem tysięcy czterysta sześćdziesiąt sześć złotych dwadzieścia groszy),

III. odrzuca pozew wobec Komendy Wojewódzkiej Policji w B.,

IV. nie obciąża powoda kosztami procesu poniesionymi przez Komendę Wojewódzką Policji w B.,

V. obciąża Skarb Państwa kosztami sądowymi.

Sędzia Andrzej Kurzych

IV P 13/21

UZASADNIENIE

Pozwem z 8 stycznia 2021 r. powód D. K. wniósł o zasądzenie od Komendy Wojewódzkiej Policji w B. kwoty 2.274,18 zł tytułem odsetek za opóźnienie w wypłacie ekwiwalentu za niewykorzystany urlop wypoczynkowy i dodatkowy za lata 2018-2019 oraz o zasądzenie odsetek za opóźnienie od tej kwoty do dnia pisemnego wezwania pozwanego do zapłaty, tj. od dnia 2 grudnia 2020 r. do dnia zapłaty, ewentualnie od dnia wytoczenia powództwa do dnia zapłaty.

W uzasadnieniu powód wskazał, że w okresie od 1 czerwca 1993 r. do 2 stycznia 2019 r. pełnił służbę jako funkcjonariusz Policji. W chwili jej zakończenia posiadał niewykorzystane 26 dni urlopu wypoczynkowego i 5 dni urlopu dodatkowego za 2018 r. oraz 26 dni wypoczynkowego i 13 dni urlopu dodatkowego za 2019 r. Pismem z dnia 17 kwietnia 2019 r. powód został powiadomiony, że nie jest możliwa wypłata ekwiwalentu za urlop ze względu na to, że nie doszło do zmiany przepisów ustawy o Policji (ustawa z dnia 6 kwietnia 1990 r. o Policji, Dz. U. z 2021 r., poz. 1882; dalej jako ustawa o Policji), która uwzględniałaby treść wyroku Trybunału Konstytucyjnego z 30 października 2018 r., K 7/15. Powód kilkakrotnie wzywał pozwanego do wypłaty ekwiwalentu, lecz za każdym razem spotykał się z odmową

z powodu braku adekwatnej podstawy prawnej. Do wypłaty ekwiwalentu doszło dopiero w dniu 18 listopada 2020 r. w kwocie 18.485,60 zł. Powód następnie wezwał pozwanego do wypłaty odsetek od kwoty wypłaconego ekwiwalentu za urlop. Postanowieniem z dnia 21 grudnia 2020 r. pozwany odmówił wszczęcia postępowania w przedmiocie wypłaty odsetek wskazując, że ustawa o Policji oraz wydane na jej podstawie akty wykonawcze nie zawierają regulacji, która przyznaje organom Policji kompetencje do rozstrzygania w przedmiocie odsetek. Właściwy w tej sprawie będzie sąd powszechny.

Powód powołał się także na uchwałę Trybunału Konstytucyjnego z 25 stycznia 1995 r., W 14/94, w myśl której niewypłacenie uposażenia funkcjonariuszowi Policji stanowi opóźnienie się ze spełnieniem świadczenia pieniężnego, uzasadniające na podstawie art. 481 § 1 kodeksu cywilnego żądanie odsetek przed sądem powszechnym. Stanowisko to znalazło potwierdzenie w późniejszych orzecznictwie sądowym.

W odpowiedzi na pozew pozwany wniósł o odrzucenie pozwu na podstawie art. 199 § 1 pkt 1 k.p.c. w związku z art. 32 ust. 2 ustawy o Policji, ewentualnie oddalenie powództwa.

W uzasadnieniu wskazał, że policjanci pozostają w stosunku służbowym uregulowany ustawą o Policji. Policja jest formacją umundurowaną, a stosunek służbowy policjantów powstaje przez mianowanie. Przepis art. 32 ust. 1 określa kto jest właściwy do mianowania, przenoszenia lub zwalniania policjantów, a ust. 2 wskazuje, że w tym sprawach przysługuje odwołanie do wyższego przełożonego. Ustawa o Policji utrzymuje administracyjnoprawny charakter stosunku służbowego funkcjonariusza Policji, co potwierdza, zdaniem pozwanego, szeroko cytowana w odpowiedzi na pozew uchwała Sądu Najwyższego z 5 grudnia 1991 r., I PZP 60/91, OSNC 1992/7-8/123). Policjant nie jest pracownikiem w rozumieniu art. 2 k.p., lecz jest funkcjonariuszem Państwa, wykonującym służbę na podstawie stosunku administracyjno-prawnego. W ustawie o Policji oraz w innych aktach prawnych brak jest przepisów prawa materialnego i procesowego, które odsyłałyby do stosowania kodeksu cywilnego w odniesieniu do jego prawa do odsetek oraz do kodeksu postępowania cywilnego w zakresie dopuszczalności drogi sądowej przed sądem powszechnym w odniesieniu do tego uprawnienia.

W ocenie pozwanego, postępowanie przed sądem administracyjnym zapewnia należyłą ochronę funkcjonariusza Policji do wynagrodzenia. Nie ma z tego powodu potrzeby sięgania do konstrukcji zdarzenia cywilnoprawnego polegającego na nieterminowym wykonaniu obowiązku będącego elementem stosunku administracyjnoprawnego. Kodeks cywilny reguluje stosunki cywilnoprawne między osobami fizycznymi i prawnymi. Niewykonanie lub nienależyte wykonanie obowiązku wynikającego ze stosunku administracyjnoprawnego nie mieści się w tej regulacji, nie staje się zdarzeniem cywilnoprawnym także wtedy, gdy przedmiotem zobowiązania jest świadczenie pieniężne.

W piśmie z dnia 11 lutego 2021 r. (k. 44-45 akt) pozwany wniósł o odrzucenie pozwu także na podstawie art. 199 § 1 pkt 3 k.p.c., albowiem pozwanym w sprawie winna być nie Komenda Wojewódzka Policji w B., lecz Komenda Miejska Policji w T., gdyż to ona była pracodawcą powoda.

W piśmie z dnia 12 marca 2021 r. (k. 50 akt) powód nie wyraził zgody na wezwanie do udziału w sprawie w charakterze pozwanego Komendy Miejskiej Policji. Zaznaczył, że choć wykonywał służbę w tej K., to jednak przez cały okres jej trwania wszelkie kwestie finansowe realizowane były przez Komendę Wojewódzką Policji w B..

Postanowieniem z dnia 16 kwietnia 2021 r. (k. 60 akt) do udziału w sprawie w charakterze pozwanego został wezwany Skarb Państwa – Komendant Wojewódzki Policji w B..

W odpowiedzi na pozew Skarb Państwa – Komendant Wojewódzki Policji w B. wniósł o odrzucenie pozwu na podstawie art. 199 § 1 pkt 3 k.p.c. lub na podstawie art. 199 § 1 pkt 1 k.p.c., ewentualnie o jego oddalenie. Uzasadniając wniosek o odrzucenie pozwu pozwany wskazał, że pracodawcą powoda była Komenda Miejska Policji w T., a nie Komenda Wojewódzka Policji w B., czy Skarb Państwa - Komendant Wojewódzki Policji w B.. Pozwany zaznaczył, że podmiot, który nie może być pracodawcą nie ma zdolności procesowej w sprawach z zakresu prawa pracy, bowiem takie roszczenie może być skierowane tylko przeciwko podmiotowi, który jest pracodawcą. Ponadto pozwany

przywołał argumentację, która obecna była w odpowiedzi na pozew wniesionej przez Komendę Wojewódzką Policji w B..

Postanowieniem z dnia 12 maja 2021 r. (k. 74 akt), sprostowanym postanowieniem z dnia 31 maja 2021 r. (k. 90 akt), Sąd omówił odrzucenia pozwu wobec Skarbu Państwa Komendanta Wojewódzkiego Policji w B.. Zażalenie pozwanych na to postanowienie zostało oddalone postanowieniem Sądu Okręgowego w Toruniu z dnia 16 września 2021 r. (k. 118 akt).

Sąd ustalił, co następuje:

Powód D. K. w okresie od 1 czerwca 1993 r. do 2 stycznia 2019 r. pełnił służbę w Komendzie Miejskiej Policji w T.. W dniu zwolnienia ze służby zajmował stanowisko N. (...) T. – Ś..

W dacie zwolnienia ze służby powodowi przysługiwało 26 dni urlopu wypoczynkowego i 5 dni urlopu dodatkowego za 2018 r. oraz 26 dni wypoczynkowego i 13 dni urlopu dodatkowego za 2019 r.

(dowody:

- świadectwo służby – k. 5 akt,
- zaświadczenie – k. 6 akt)

Pismem z 17 kwietnia 2019 r. powód został poinformowany przez Komendanta Wojewódzkiego Policji w B., że nie jest możliwa wypłata ekwiwalentu za niewykorzystany urlop wypoczynkowy ze względu na to, że nie doszło do zmiany przepisów ustawy o Policji, uwzględniającej treść wyroku Trybunału Konstytucyjnego z dnia 30 października 2018 r., K. 7/15.

(dowody:

- pismo z 17.04.2019 r. – k. 7 akt)

Pismem z 26 czerwca 2019 r. powód wniósł o niezwłoczne wypłacenie ekwiwalentu za urlop wypoczynkowy i dodatkowy za lata 2018 – 2019. Zaznaczył, iż z orzecznictwa sądowego wynika, że organy Policji nie mogą aktualnie twierdzić, że nie ma podstawy prawnej do wypłaty ekwiwalentu za niewykorzystany urlop, albowiem Trybunał Konstytucyjny nie stwierdził niekonstytucyjności całego przepisu art. 115a ustawy o Policji, a jedynie jego część określającą sposób obliczenia ekwiwalentu. Trybunał Konstytucyjny wyinterpretował także z przepisów Konstytucji sposób wyliczenia ekwiwalentu.

(dowody:

- pismo z 26.06.2019 r. – k. 8 akt)

Pismem z dnia 18 lipca 2019 r. Komendant Wojewódzki Policji w B. podtrzymał stanowisko w sprawie. Zaznaczył, że art. 115a ustawy o Policji, w brzmieniu uwzględniającym treść wyroku Trybunału Konstytucyjnego, nie określa sposobu obliczenia ekwiwalentu, lecz wskazuje jedynie, że nieuprawnione jest przyjęcie wskaźnika 1/30 części miesięcznego uposażenia zasadniczego wraz z dodatkami o charakterze stałym należnego na ostatnio zajmowanym stanowisku służbowym.

(dowody:

- pismo z 18.07.2019 r. – k. 10 akt)

Pismem z 29 lipca 2019 r. powód złożył „ponaglenie na bezczynność organu”, która polegała na braku reakcji na jego pismo z 29 czerwca 2019 r.

Postanowieniem z dnia 21 sierpnia 2019 r. Komendant Główny Policji stwierdził, że Komendant Wojewódzki Policji w B. nie pozostawał w bezczynności.

(dowody:

- pismo z 29.07.2019 r. – k. 12 akt,
- postanowienie z 21.08.2019 r. – k. 14-16 akt)

W dniu 18 listopada 2020 r. Komenda Wojewódzka Policji w B. wypłaciła powodowi ekwiwalent za urlop wypoczynkowy i dodatkowy za lata 2018 – 2019 w kwocie 18.485,60 zł netto.

(fakt bezsporny oraz wyliczenie na k. 63-64 akt)

Pismem z dnia 2 grudnia 2020 r. powód skierował do Komendanta Wojewódzkiego Policji w B. przedsądowe wezwanie do zapłaty, w którym domagał się dochodzonych pozwem odsetek ustawowych. Wskazał, że do zapłaty ekwiwalentu za urlop doszło w dniu 18 listopada 2020 r., a więc pozwany pozostawał w zwłoce od 3 stycznia 2019 r. do 17 listopada 2020 r.

Postanowieniem z dnia 21 grudnia 2020 r. Komendant Miejski Policji w T. odmówił wszczęcia postępowania w przedmiocie wypłaty odsetek od niewypłaconego w terminie ekwiwalentu za urlop wypoczynkowy i dodatkowy za lata 2018-2019. W uzasadnieniu wskazał, że ustawa o Policji i wydane na jej podstawie akty wykonawcze, nie zawierają regulacji, która przyznaje organom Policji kompetencje do rozstrzygania w tym zakresie. Brak przepisu prawa materialnego stanowi uzasadnioną przyczynę uniemożliwiającą wszczęcie i prowadzenie postępowania w niniejszej sprawie. Przywołując orzeczenia sądowe zasugerował, że właściwy w sprawie roszczenia powoda jest sąd powszechny.

(dowody:

- pismo z 02.12.2020 r. – k. 18 akt,
- postanowienie z 21.12.2020 r. – k. 20 akt)

Kwota odsetek ustawowych za opóźnienie za okres od dnia zwolnienia powoda ze służby do dnia zapłaty ekwiwalentu za urlop, tj. do dnia 18 listopada 2020 r. wynosiła 2.277,73 zł.

(dowód:

- wyliczenie na k. 64 akt)

Sąd zważył, co następuje:

Stan faktyczny w niniejszej sprawie był bezsporny. Wynikał on z dokumentów, których prawdziwości strony nie kwestionowały. Nie było również kontrowersji co do kwoty odsetek, których domagał się powód tytułem opóźnienia w wypłacie ekwiwalentu za urlop. Została ona wyliczona przez pozwanego na kwotę 2.277,73 zł (k. 64 akt), której to kwoty powód nie kwestionował. Zaznaczyć należy, że roszczenie odsetkowe powoda opiewało na kwotę nieco niższą, tj. 2.274,18 zł.

Wstępnie należy stwierdzić, że w przedmiotowej sprawie obecnie nie ma już wątpliwości co do dopuszczalności drogi sądowej oraz kwestii posiadania zdolności sądowej i procesowej przez Skarb Państwa reprezentowany przez Komendanta Wojewódzkiego Policji w B.. Zagadnienia te zostały już stanowczo rozstrzygnięte w toku postępowania zażaleniowego. Nie ma zatem potrzeby ponawiania przytoczonej w tym zakresie argumentacji.

Odnosząc się do kwestii legitymacji bierniej wskazać należy, iż w niniejszej sprawie podmiotem biernie legitymowanym był Skarb Państwa – Komendant Wojewódzki Policji (zgodnie ze wskazaniem powoda). Sprawa o odsetki z tytułu

opóźnienia w wypłacie przysługującego funkcjonariuszowi Policji ekwiwalentu za urlop, zgodnie z art. 1 k.p.c., jest sprawą cywilną w znaczeniu procesowym, a nie materialnym. Zgodnie z art. 2 § 1 k.p.c. tego rodzaju sprawę rozpoznaje sąd powszechny. Nie jest to jednak sprawa ze stosunku pracy, lecz ze względu na bliskość merytoryczną z tego rodzaju sprawami przyjąć należy, że rozpoznaje ją sąd pracy (zob. uzasadnienie uchwały Sądu Najwyższego z 26 stycznia 2006 r., III PZP 1/05, OSNP 2006/15-16/227). Zastosowanie znajdują więc przepisy Kodeksu postępowania cywilnego o postępowaniu odrębnym w sprawach z zakresu prawa pracy.

Nie wynika jednak z tego, że w tym przypadku zawsze znajduje zastosowanie przepis art. 460 § 1 k.p.c., zgodnie z którym zdolność sądową i procesową ma także pracodawca, chociażby nie posiadał osobowości prawnej, a w sprawach z zakresu ubezpieczeń społecznych zdolność tę ma organ rentowy (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 16 czerwca 2009 r. I PK 226/2008 OSNP 2011/3-4 poz. 33). Na gruncie niniejszej sprawy nie jest możliwe zidentyfikowanie pracodawcy. Funkcjonariusz Policji pozostaje bowiem w stosunku służby, a nie w stosunku pracy. Jest to wprawdzie stosunek zatrudnienia, lecz o charakterze administracyjnoprawnym. Komenda, w którym pełni służbę nie jest więc jego pracodawcą, jak również nie jest pracodawcą komendant tej jednostki (w przedmiotowej sprawie - Komendant Miejski Policji w T.), czy komendant jednostki nadrzędnej (w przedmiotowej sprawie Komendant Wojewódzki Policji w B.).

Na tej podstawie należało uznać, że legitymowanym biernie jest, zgodnie z art. 67 § 2 k.p.c., Skarb Państwa reprezentowany przez organ jednostki organizacyjnej, z której działalnością wiąże się dochodzone roszczenie lub organ jednostki nadrzędnej.

Pogląd ten znajduje w oparciu w orzecznictwie Sądu Najwyższego, które dotyczy innego rodzaju spraw o należności ze służby rozpoznawanych przed sądami powszechnymi (zob. np. uchwałę Sądu Najwyższego z 13 sierpnia 2013 r., III PZP 4/13, OSNP 2014/1/1, uchwałę z 13 sierpnia 2013 r., III PZP 5/13, LEX nr 1360420, wyrok Sądu Najwyższego z 2 kwietnia 2014 r., III PK 85/13, LEX nr 1480302, wyrok Sądu Apelacyjnego w Rzeszowie z 7 stycznia 2014 r., III APA 15/13, LEX nr 1409285 i wyrok Sądu Najwyższego z 13 stycznia 2015 r., II PK 82/14, LEX nr 1650286).

Więcej refleksji wymaga ustalenie, jaki podmiot winien działać za Skarb Państwa zgodnie z art. 67 § 2 k.p.c. Oznaczenie jako *statio fisci* Skarbu Państwa Komendanta Wojewódzkiego Policji w B. uwzględniało treść art. 6g ustawy o Policji, w myśl którego Komendant Główny Policji, komendant wojewódzki Policji, komendant powiatowy (miejski) Policji wykonują swoje zadania przy pomocy podległych im komend, a komendant komisariatu Policji - przy pomocy komisariatu. Oznacza to, że komenda jest jedynie aparatem pomocniczym komendanta. Nie może więc działać jako *statio fisci* Skarbu Państwa. Organem Policji są więc komendanci poszczególnych komend. W pewnym stopniu wynika to również z treści art. 6a ustawy o Policji, który wskazuje jako organy Policji komendantów. Sąd oczywiście dostrzega, że przepis ten odnosi się do postępowania administracyjnego w sprawach związanych z wykonywaniem zadań i kompetencji Policji. Pozwala on jedynie na wnioskowanie posiłkowe, z którego wynika, że komenda jako taka nie jest organem Policji w żadnej płaszczyźnie.

Oznaczenie Komendanta Wojewódzkiego Policji jako *statio fisci* Skarbu Państwa uwzględniało oczywiste intencje powoda w tym zakresie, które zostały wprost wyrażone w piśmie z dnia 14 kwietnia 2021 r. (k. 58 akt).

Podnieść też trzeba, że z art. 13 ust. 4g ustawy o Policji wynika, że fundusze przeznaczone na pokrycie kosztów funkcjonowania komend miejskich i powiatowych zapewnia w całości właściwy komendant wojewódzki, gdyż to on jest dysponentem funduszu wojewódzkiego. Wypłata ekwiwalentu niewątpliwie obciążała ten fundusz i z tego zapewne wynikała aktywność Komendanta Wojewódzkiego Policji w B. w tym przedmiocie. Świadczy o tym treść pisma z 17 kwietnia 2019 r. (k. 7 akt) i pisma z 18 lipca 2019 r. (k. 10 akt). Z kolei w postanowieniu z dnia 21 sierpnia 2019 r. Komendant Główny Policji stwierdzając, że Komendant Wojewódzki Policji w B. nie dopuścił się bezczynności nie podniósł, że tenże Komendant zajmował się sprawą, która nie należała do jego kompetencji, lecz uznał, że tok postępowania był prawidłowy. Jasno z tego wynika, że dochodzone przez powoda roszczenie ma związek z działalnością Komendanta Wojewódzkiego Policji w B..

Należało mieć przy tym na względzie, że jeżeli nawet Komendant Wojewódzki Policji w B. nie jest jednostką, z którą wiąże się dochodzone roszczenie, to z pewnością jest jednostką nadrzędną wobec Komendanta Miejskiego Policji w T., a więc oznaczenie jako pozwanego Skarbu Państwa – Komendanta Wojewódzkiego Policji w B. spełniało standardy wyznaczone przez art. 67 § 2 k.p.c., skoro w tym przepisie jest mowa o organie jednostki organizacyjnej, z której działalnością wiąże się dochodzone roszczenie i organie jednostki nadrzędnej. Pozwalało to również na pominięcie uczestnictwa w procesie jako statio fisci Skarbu Państwa Komendanta Miejskiego Policji w T.. W literaturze podnosi się, że dopuszczalne jest także reprezentowanie Skarbu Państwa przez organ nadrzędny nad jednostką, z której działalnością wiąże się dochodzone roszczenie. (por. na ten temat K. P., Skarb Państwa i jego reprezentacja w procesie cywilnym, (...) 1980, nr 5, s. 139 i n.). Dopuszczalność występowania w procesie jednostki nadrzędnej potwierdza także orzecznictwo sądowe. W wyroku z 20.10.1972 r., II CR 412/72, OSNC 1973, nr 7-8, poz. 137 Sąd Najwyższy wskazał, że z chwilą podjęcia przed sądem czynności procesowych za Skarb Państwa przez organ jednostki nadrzędnej - zamiast organu tej państwowej jednostki organizacyjnej, z której działaniem wiąże się dochodzone roszczenie - organ jednostki nadrzędnej staje się organem uprawnionym do reprezentowania Skarbu Państwa (art. 133 § 2 k.p.c.) i od tej chwili jemu należy doręczać pisma sądowe (zob. również wyrok Sądu Najwyższego z 28 marca 2017 r., II CSK 320/16, Lex nr 2288090, a także wyrok Sądu Apelacyjnego we Wrocławiu z dnia 17 stycznia 2014 r., I ACa 1428/13, Legalis nr 1169113).

Przedstawione uwagi jednocześnie stanowią wystarczające uzasadnienie dla stwierdzenia, że Komenda Wojewódzka Policji w B. jako taka nie posiada zdolności sądowej w niniejszej sprawie. Prowadziło to do odrzucenia pozwu wobec tej K., o czym orzeczono na podstawie art. 199 § 1 pkt 3 k.p.c.

Powód w niniejszej sprawie domagał się zasądzenia odsetek powstałych na skutek opóźnienia w wypłacie ekwiwalentu za urlop wypoczynkowy i dodatkowy. Prawo do tego ekwiwalentu wynika z art. 114 ust. 1 pkt 2 ustawy o Policji, który stanowi, że policjant zwalniany ze służby otrzymuje m.in. ekwiwalent pieniężny za niewykorzystane urlopy wypoczynkowe lub dodatkowe. Metodologię obliczania ekwiwalentu określa art. 115a ustawy o Policji, który od 1 października 2020 r. stanowi, że ekwiwalent pieniężny za 1 dzień niewykorzystanego urlopu wypoczynkowego lub dodatkowego ustala się w wysokości 1/21 części miesięcznego uposażenia zasadniczego wraz z dodatkami o charakterze stałym należnego policjantowi na ostatnio zajmowanym stanowisku służbowym. Zmiana treści przepisu wywołana została wyrokiem Trybunału Konstytucyjnego z dnia 30 października 2018 r. sygn. akt K 7/15 (Dz.U. z 2018 r., poz. 2102), w którym Trybunał uznał, że art. 115a w zakresie, w jakim ustala wysokość ekwiwalentu pieniężnego za 1 dzień niewykorzystanego urlopu wypoczynkowego lub dodatkowego w wymiarze 1/30 części miesięcznego uposażenia jest niezgodny z art. 66 ust. 2 w związku z art. 31 ust. 3 zdanie drugie Konstytucji RP. Przepis w tym brzmieniu utracił moc z dniem 6 listopada 2018 r.

W związku z tym Komenda Wojewódzka Policji w B., mimo ustania stosunku służbowego powoda z dniem 2 stycznia 2019 r., nie wypłaciła mu należnego ekwiwalentu za urlop wypoczynkowy i dodatkowy, powołując się na brak normy prawnej, która pozwoliłaby na jego obliczenie. Do wypłaty doszło dopiero w dniu 18 listopada 2020 r., a więc po nowelizacji przepisu. Powód twierdzi, że w ten sposób powstało opóźnienie, które obejmowało okres od 3 stycznia 2019 r. aż do 18 listopada 2020 r. Z faktu tego opóźnienia powód wywodzi prawo do odsetek, wskazując, iż jego żądanie znajduje uzasadnienie w art. 481 § 1 k.c. Należy przy tym podkreślić, że ustawa o Policji nie zawiera przepisu, który ustanawiałby prawo do odsetek w przypadku opóźnienia w wypłacie należności z tytułu służby.

W ocenie Sądu, roszczenie powoda było uzasadnione. De lege lata funkcjonariusz policji ma bowiem prawo do dochodzenia przed sądem powszechnym odsetek z tytułu nieterminowego otrzymania uposażenia, a podstawą materialnoprawą jego roszczeń w tym przedmiocie jest art. 481 § 1 k.c. Przepis ten stanowi, że jeżeli dłużnik opóźnia się ze spełnieniem świadczenia pieniężnego, wierzyciel może żądać odsetek za czas opóźnienia, chociażby nie poniósł żadnej szkody i chociażby opóźnienie było następstwem okoliczności, za które dłużnik odpowiedzialności nie ponosi. Kwestia ta obecnie nie budzi już żadnych wątpliwości. Na potwierdzenie tego stanowiska przywołać należy szeroko cytowane w uzasadnieniu postanowienia z dnia 12 maja 2021 r. orzecznictwo sądowe, tj. uchwałę 7 sędziów Sądu Najwyższego z dnia 26 stycznia 2006 r., III PZP 1/05, OSNP 2006/15-16/227, która mimo zmian ustawodawczych

nie straciła na aktualności, wyrok Sądu Najwyższego z 2 lipca 2008 r., II PK 10/08, Lex nr 442828, uchwałę Sądu Najwyższego z 18 listopada 2009 r., II PZP 7/09, OSNP 2010/7-8/82, uchwałę Naczelnego Sądu Administracyjnego z 10 kwietnia 2006 r., I OPS 3/06, ONSAiWSA 2006, nr 3, poz. 69, uchwałę Sądu Najwyższego z 29 listopada 2007 r., III CZP 106/07, OSNC 2008, nr 12, poz. 134, wyrok Sądu Najwyższego z 25 listopada 2008 r., II PK 99/08, LEX nr 519974, wyrok Sądu Najwyższego z 4 czerwca 2013 r., II PK 294/12, LEX nr 1363451), a także obszerne orzecznictwo sądów administracyjnych (przywołane przykładowo w uzasadnieniu postanowienia Sądu Okręgowego w Toruniu z dnia 16 września 2021 r.).

Odnosząc się do argumentacji, iż Komenda Wojewódzka Policji w B. nie miała możliwości wypłaty ekwiwalentu za urlop z uwagi na zaistniałą skutek wyroku Trybunału Konstytucyjnego z 30 października 2018 r. lukę prawną, która uniemożliwiła ustalenie jego wysokości, wskazać należy, że obecnie utrwalony jest pogląd, iż uzupełnienia derogowanej treści art. 115a ustawy o Policji winno nastąpić przez przyjęcie wykładni ustalonej przez Trybunał w wyroku z dnia 30 października 2018 r., sygn. akt K 7/15. Należało więc zrekonstruować normę wyrażającą treść, że ekwiwalent pieniężny za 1 dzień niewykorzystanego urlopu wypoczynkowego lub dodatkowego oraz za każde rozpoczęte 8 godzin niewykorzystanego czasu wolnego przysługującego na podstawie art. 33 ust. 3 ustala się w wysokości przysługującego zwalnianemu ze służby policjantowi w danym okresie wynagrodzenia za jeden dzień roboczy.

Naczelnny Sąd Administracyjny w uzasadnieniu wyroku z 26 stycznia 2021 r., III OSK 3087/21, LEX nr 3120348 dotyczącego odmowy wypłaty wyrównania ekwiwalentu, nie podzielił stanowiska, które również prezentuje strona pozwana w niniejszej sprawie, że na dzień wydania decyzji administracyjnej w systemie prawnym nie było normy ustawowej odnoszącej się do ustalania należnego ekwiwalentu pieniężnego z tytułu niewykorzystanego urlopu wypoczynkowego lub dodatkowego. NSA wskazał, że podstawa prawna do ustalenia ekwiwalentu pieniężnego za niewykorzystany urlop wypoczynkowy lub dodatkowy pozostała w systemie prawnym, tzn. art. 115a ustawy o Policji zachował walor konstytucyjności w odniesieniu do prawa policjantów zwalnianych ze służby do ekwiwalentu pieniężnego (...). Podkreślił też, że „nie można odnosić problemu istnienia normy prawnej będącej podstawą ustalenia uprawnień jej adresata wyłącznie do kwestii technicznych związanych z brakiem ustalenia przez ustawodawcę (albo choćby wskazanego przez Trybunał Konstytucyjny w wyroku o sygn. akt K 7/15) czynnika odpowiadającego ułamkowej części miesięcznego uposażenia zasadniczego z dodatkami o charakterze stałym”. Zaznaczył, że „sposób obliczania wysokości ekwiwalentu pieniężnego, który pozwoliłby policjantom za każdy dzień niewykorzystanego urlopu otrzymać ekwiwalent rekompensujący w pełni poniesioną stratę, jest określony w uzasadnieniu wyroku Trybunału Konstytucyjnego”. Trybunał jednoznacznie stwierdził, że świadczeniem ekwiwalentnym za przepracowany dzień urlopu jest wynagrodzenie za jeden dzień roboczy. Taki sposób obliczania wartości jednego dnia urlopu wynika z faktu, że urlop wypoczynkowy liczony jest wyłącznie w dniach roboczych. Ekwiwalent będący substytutem urlopu powinien więc odpowiadać wartości tego świadczenia w naturze. Obliczając wysokość należnego skarżącemu ekwiwalentu za niewykorzystany urlop wypoczynkowy i dodatkowy należy ilość dni urlopu przemnożyć przez wysokość uposażenia zasadniczego wraz z dodatkami o charakterze stałym należnego skarżącemu na ostatnio zajmowanym stanowisku służbowym przysługującego mu za 1 dzień roboczy na dzień zwolnienia ze służby.

Zaprezentowane stanowisko, obecne także w orzecznictwie wielu sądów administracyjnych, Sąd rozpoznający niniejszą sprawę w pełni podziela. Oznacza to, że w dacie ustania stosunku służby powoda nie istniały przeszkody do wypłaty ekwiwalentu za urlop. Kwestie techniczne, na które powołuje się pozwany nie mają znaczenia, gdyż możliwe, a nawet konieczne było zastosowanie mechanizmu wyliczenia ekwiwalentu za urlop, który został wskazany w przywołanym wyroku Trybunału Konstytucyjnego. W konsekwencji pozwany pozostawał w opóźnieniu w wypłacie ekwiwalentu za urlop w okresie od 3 stycznia 2019 r. do 18 listopada 2020 r. Stan ten uzasadniał prawo do odsetek zgodnie z przywołaną regulacją art. 481 § 1 k.c.

W tym stanie rzeczy Sąd zasądził na podstawie wskazanego przepisu tytułem odsetek ustawowych za opóźnienie dochodzoną pozwem kwotę, tj. 2.274,18 zł, o czym orzeczono w punkcie I. sentencji wyroku.

Powód w niniejszej sprawie domagał się również zasądzenia odsetek ustawowych za opóźnienie od odsetek objętych głównym żądaniem pozwu. Zgodnie z treścią pozwu powód domagał się odsetek od wezwania pozwanego do zapłaty, tj. od dnia 2 grudnia 2020 r. do dnia zapłaty, ewentualnie od dnia wytoczenia powództwa do dnia zapłaty.

Zgodnie z art. 482 § 1 k.c. od zaległych odsetek można żądać odsetek za opóźnienie dopiero od chwili wytoczenia o nie powództwa, chyba że po powstaniu zaległości strony zgodziły się na doliczenie zaległych odsetek do dłuższej sumy. Brak było zatem podstaw do zasądzenia odsetek od zaległych odsetek od wskazanego przez powoda dnia wezwania pozwanego do zapłaty. W grę wchodziło jedynie zasądzenie ich od dnia wytoczenia powództwa. Przyjąć należy, iż w odniesieniu do Skarbu Państwa – Komendanta Wojewódzkiego Policji w B., który był w sprawie legitymowany biernie, datą wytoczenia powództwa była data wydania postanowienia o wezwaniu tego pozwanego do udziału w sprawie, tj. 16 kwietnia 2021 r. (art. 194 §1 k.p.c.). Wyjaśnić należy, że powództwo co do procentu składnego nie podlegało oddaleniu w żadnej części z uwagi na sposób określenia żądania.

O rygorze natychmiastowej wykonalności w zakresie jednomiesięcznego wynagrodzenia za pracę orzeczono w oparciu o art. 477² § 1 k.p.c. (do kwoty 7.466,20 zł – wyliczenie na k. 63-64 akt).

Sąd na podstawie art. 102 k.p.c. nie obciążył powoda kosztami procesu poniesionymi przez Komendę Wojewódzką Policji w B. z uwagi na skomplikowany charakter niniejszej sprawie.

Kosztami sądowymi na podstawie art. 113 ust. 1 w związku z art. 96 ust. 1 pkt 4 i art. 13 ust. 1 pkt 7 ustawy z dnia 28 lipca 2005 r. o kosztach sądowych w sprawach cywilnych (Dz.U. z 2020 r., poz. 755 ze zm.) obciążono Skarb Państwa z uwagi na brak podstaw do obciążania nimi stron procesowych (w przypadku powoda – art. 96 ust. 1 pkt 4 ustawy o kosztach sądowych w sprawach cywilnych, co do pozwanego – art. 94 ustawy o kosztach sądowych w sprawach cywilnych).

Sędzia Andrzej Kurzych